

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 3/22
Λουξεμβούργο, 13 Ιανουαρίου 2022

Απόφαση στην υπόθεση C-110/20
Regione Puglia

Το κράτος μέλος μπορεί, εντός των γεωγραφικών ορίων που έχει καθορίσει, να χορηγήσει στον ίδιο φορέα, για γειτονικές περιοχές, περισσότερες άδειες αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων, όπως το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται για όλους τους φορείς η άνευ διακρίσεων πρόσβαση στις δραστηριότητες αυτές και ότι συνεκτιμάται το σωρευτικό αποτέλεσμα των σχεδίων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον

Οι απαιτήσεις αυτές απορρέουν από τη νομοθεσία της Ένωσης στους τομείς του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και της προστασίας του περιβάλλοντος

Το 2013, η Global Petroleum, αυστραλιανή εταιρία η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα των θαλάσσιων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, υπέβαλε στις ιταλικές αρχές τέσσερις χωριστές αιτήσεις για τη χορήγηση **αδειών αναζήτησης υδρογονανθράκων σε γειτονικές περιοχές, ευρισκόμενες στην Αδριατική, στα ανοικτά των ακτών της Απουλίας (Ιταλία)**. Καθεμία από τις αιτήσεις αυτές αφορούσε περιοχή με έκταση κατά τι μικρότερη των **750 τετραγωνικών χιλιομέτρων**. Συγκεκριμένα, κατά την ιταλική νομοθεσία, η περιοχή την οποία αφορά η άδεια δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 750 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Το 2016 και το 2017, οι ιταλικές αρχές έκριναν ότι τα τέσσερα σχέδια εξερεύνησης που υπέβαλε η Global Petroleum ήταν περιβαλλοντικώς συμβατά.

Η Regione Puglia (Περιφέρεια της Απουλίας) κίνησε διαδικασίες ενώπιον των ιταλικών δικαστηρίων προκειμένου να εμποδίσει την Global Petroleum να εκμεταλλευτεί συνολικά περίπου 3.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα του θαλάσσιου βυθού. **Υποστηρίζει ότι, προκειμένου να αποφευχθεί η καταστρατήγηση του νόμου, το όριο των 750 τετραγωνικών χιλιομέτρων θα πρέπει να έχει εφαρμογή όχι μόνο σε κάθε άδεια, αλλά και σε κάθε φορέα.**

Στο πλαίσιο αυτό, το Consiglio di Stato (Συμβούλιο της Επικρατείας, Ιταλία), το οποίο δικάζει σε τελευταίο βαθμό, υπέβαλε στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να εξακριβωθεί, κατ' ουσίαν, αν η οδηγία 94/22/ΕΚ¹, η οποία αφορά την αναζήτηση, εξερεύνηση και παραγωγή υδρογονανθράκων, επιβάλλει στα κράτη μέλη να ορίσουν απόλυτο ανώτατο όριο όσον αφορά την έκταση των περιοχών στις οποίες μπορεί να ασκεί τις δραστηριότητες αυτές ένας μόνον φορέας.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι **η οδηγία 94/22 εντάσσεται, ειδικότερα, στο δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων**. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η εν λόγω οδηγία προβλέπει ότι η έκταση των περιοχών τις οποίες αφορά η άδεια και η διάρκεια της άδειας αυτής πρέπει να περιορίζονται κατά τρόπον ώστε να μην παραχωρείται σε ένα μόνον φορέα αδικαιολόγητο αποκλειστικό δικαίωμα. Κατά το Δικαστήριο, η ίδια οδηγία δεν προβλέπει, αντιθέτως, κανέναν περιορισμό όσον αφορά τον αριθμό των αδειών και/ή τον αριθμό των φορέων στους οποίους μπορούν να χορηγηθούν οι άδειες.

¹ Οδηγία 94/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1994, για τους όρους χορήγησης και χρήσης των αδειών αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων (JO 1994, L 164, σ. 3).

Το Δικαστήριο διευκρινίζει περαιτέρω ότι η οριοθέτηση των γεωγραφικών περιοχών από την εθνική νομοθεσία, καθώς και οι κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες και τους όρους χορήγησης των αδειών αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων εξυπηρετούν διάφορους σκοπούς. Ο πρώτος από αυτούς είναι η διασφάλιση της διαφάνειας και της άνευ διακρίσεων πρόσβασης στις δραστηριότητες αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων. Ο δεύτερος είναι η διασφάλιση της άσκησης των εν λόγω δραστηριοτήτων υπό συνθήκες που ευνοούν την αύξηση της ανταγωνιστικότητας στον τομέα αυτόν. Τέλος, ο τρίτος σκοπός συνίσταται στην προαγωγή των καλύτερων δυνατών μεθόδων για την αναζήτηση, εξερεύνηση και παραγωγή των πόρων των κρατών μελών και στην ενίσχυση της διαδικασίας ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας.

Το Δικαστήριο επισημαίνει, εξάλλου, ότι η έκταση της περιοχής την οποία αφορά η άδεια έρευνας υδρογονανθράκων πρέπει να οριοθετείται κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται η άσκηση των δραστηριοτήτων κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο από τεχνική και οικονομική άποψη. Εάν ο ίδιος φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση για περισσότερες άδειες, τότε πρέπει να διασφαλίζεται ότι η συνολική έκταση την οποία αφορούν οι άδειες αυτές αθροιστικά καθιστά επίσης δυνατή την εξασφάλιση της άσκησης των δραστηριοτήτων κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο από τεχνική και οικονομική άποψη, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η επίτευξη των λοιπών σκοπών της οδηγίας.

Προκειμένου να δώσει πλήρη απάντηση στο ιταλικό δικαστήριο, το Δικαστήριο εξετάζει επίσης τις απαιτήσεις **για την προστασία του περιβάλλοντος** που απορρέουν από την **οδηγία 2011/92/ΕΕ**². Συγκεκριμένα, αφενός, η ιταλική διοικητική διαδικασία αποσκοπεί επίσης στην προστασία των σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος συμφερόντων και, αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο διευκρίνισε ότι η μέθοδος που χρησιμοποίησε η Global Petroleum Limited για την έρευνα υδρογονανθράκων, η οποία συνίσταται στη χρήση γεννήτριας πεπιεσμένου αέρα υψηλής πίεσης, επονομαζόμενης «air gun», για τη δημιουργία σεισμικών κυμάτων που έρχονται σε επαφή με τον θαλάσσιο πυθμένα, μπορούσε να προκαλέσει βλάβη στη θαλάσσια πανίδα. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο εξετάζει εάν η δυνατότητα χορήγησης περισσότερων αδειών στον ίδιο φορέα και για γειτονικές περιοχές συνάδει προς τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία του, η συνεκτίμηση των σωρευτικών αποτελεσμάτων σχεδίων, όπως τα επίμαχα, μπορεί να αποδειχθεί αναγκαία προκειμένου να αποτραπεί η καταστρατήγηση της νομοθεσίας της Ένωσης μέσω κατάτμησης των σχεδίων, τα οποία, θεωρούμενα από κοινού, μπορούν να έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Στις αρμόδιες εθνικές αρχές εναπόκειται να συνεκτιμούν όλες τις περιβαλλοντικές συνέπειες που απορρέουν από τη χρονική και χωρική οριοθέτηση των περιοχών τις οποίες αφορούν οι άδειες έρευνας υδρογονανθράκων. Ως εκ τούτου, εφόσον η νομοθεσία ενός κράτους μέλους επιτρέπει να ζητεί ο ίδιος φορέας περισσότερες άδειες έρευνας υδρογονανθράκων, πρέπει να εκτιμάται επίσης το σωρευτικό αποτέλεσμα των σχεδίων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Τέλος, κατά το Δικαστήριο, **εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει ανώτατο όριο για την έκταση της περιοχής την οποία αφορά άδεια έρευνας υδρογονανθράκων, αλλά δεν απαγορεύει ρητά τη χορήγηση στον ίδιο φορέα, για γειτονικές περιοχές, περισσότερων αδειών, οι οποίες αθροιστικά αφορούν έκταση μεγαλύτερη από το όριο αυτό, είναι συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης**. Το Δικαστήριο θέτει ωστόσο συναφώς μια διττή προϋπόθεση: πρώτον, μια τέτοια χορήγηση άδειας πρέπει να εξασφαλίζει την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας έρευνας κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο από τεχνική και από οικονομική άποψη, καθώς και την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει η οδηγία 94/22. Δεύτερον, στο πλαίσιο της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, πρέπει να συνεκτιμάται το σωρευτικό αποτέλεσμα των σχεδίων τα οποία υπέβαλε ο εν λόγω φορέας με τις αιτήσεις του για τη χορήγηση αδειών έρευνας υδρογονανθράκων και τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον³.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο

² Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ 2012, L 26, σ. 1).

³ Βλ. το ανακοινωθέν τύπου αριθ. [114/21](#) για τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση αυτή.

εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582